

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B****TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 44/2001**

2000 m. gruodžio 22 d.

dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo

(OL L 12, 2001 1 16, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2002 m. rugpjūčio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1496/2002	L 225	13	2002 8 22
► <u>M2</u>	2004 m. lapkričio 9 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1937/2004	L 334	3	2004 11 10
► <u>M3</u>	2004 m. gruodžio 27 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2245/2004	L 381	10	2004 12 28
► <u>M4</u>	2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1791/2006	L 363	1	2006 12 20
► <u>M5</u>	2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1103/2008	L 304	80	2008 11 14
► <u>M6</u>	2009 m. balandžio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 280/2009	L 93	13	2009 4 7
► <u>M7</u>	2010 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 416/2010	L 119	7	2010 5 13
► <u>M8</u>	2012 m. vasario 22 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 156/2012	L 50	3	2012 2 23
► <u>M9</u>	2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2013	L 158	1	2013 6 10
► <u>M10</u>	2013 m. birželio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 566/2013	L 167	29	2013 6 19
► <u>M11</u>	2015 m. sausio 16 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/263	L 45	2	2015 2 19

iš dalies keičiamas:

► <u>A1</u>	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	2003 9 23
--------------------	--	-------	----	-----------

pataisytas:

► <u>C1</u>	Klaidų ištaisymas, OL L 290, 2014 10 4, p. 11 (44/2001)
--------------------	---

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 44/2001

2000 m. gruodžio 22 d.

dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ir ypač į jos 61 straipsnio c dalį ir 67 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Bendrija yra nustačiusi sau tikslą prižiūrėti ir vystyti laisvės, saugumo ir teisingumo sritį, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas. Siekdama iš lėto sukurti tokią sritį, Bendrija tarp kitų dalykų turėtų priimti patikimam vidaus rinkos veikimui užtikrinti būtinas priemones, susijusias su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse bylose.
- (2) Tam tikri skirtumai tarp jurisdikciją ir teismo sprendimų pripažinimą reglamentuojančių nacionalinių taisyklių trukdo patikimai veikti vidaus rinkai. Nuostatos dėl jurisdikcijos kolizinių normų civilinėse ir komercinėse bylose suvienodinimo ir formalumų supaprastinimo, siekiant užtikrinti greitą ir paprastą teismo priimtų sprendimų valstybėse narėse, kurios privalo laikytis šio reglamento, pripažinimą ir vykdymą, yra labai svarbios.
- (3) Ši sritis priskiriama teisminio bendradarbiavimo civilinėse bylose sričiai, kaip nurodoma Sutarties 65 straipsnyje.
- (4) Vadovaujantis Sutarties 5 straipsnyje nustatytais subsidiarumo ir proporcingumo principais, valstybės narės neturi galimybės pakankamai įgyvendinti šio reglamento tikslų ir dėl to juos geriau gali įgyvendinti Bendrija. Šiame reglamente yra numatytos minimalios minėtų tikslų įgyvendinimo priemonės, neperžengiant jų ribų.

⁽¹⁾ OL C 376, 1999 12 28, p. 1.

⁽²⁾ 2000 m. rugsėjo 21 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL C 117, 2000 4 26, p. 6.

▼B

- (5) 1968 m. rugsėjo 27 d. valstybės narės, veikdamos pagal Sutarties 293 straipsnio ketvirtąją įtrauką, priėmė Briuselio konvenciją dėl jurisdikcijos ir sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo su pakeitimais, padarytais Konvencijomis dėl naujų valstybių narių prisijungimo prie minėtos konvencijos (toliau – Briuselio konvencija) ⁽¹⁾. 1988 m. rugsėjo 16 d. valstybės narės ir ELPA valstybės priėmė Lugano konvenciją dėl jurisdikcijos ir sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo, panašią į 1968 m. Briuselio konvenciją. Minėtos konvencijos buvo persvarstytos ir Taryba patvirtino patikslintų tekstų turinį. Reikėtų užtikrinti minėta peržiūra pasiektų rezultatų tęstinumą.
- (6) Siekiant įgyvendinti laisvą civilinėse ir komercinėse bylose priimtų sprendimų judėjimą, reikia numatyti, kad jurisdikciją ir teismo sprendimų pripažinimą bei vykdymą reguliuojančias taisykles reglamentuotų privalomas ir tiesiogiai taikomas Bendrijos teisinis dokumentas.
- (7) Būtina, kad šio reglamento taikymo sritis apimtų visas pagrindines civilines ir komercines bylas, išskyrus aiškiai nustatytas bylas.
- (8) Bylos, kurioms taikomas šis reglamentas, ir jo laikytis privalančių valstybių narių teritorijos turi būti susijusios. Atitinkamai bendros jurisdikcijos taisyklės iš principo turėtų būti taikomos tada, kai atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta yra vienoje minėtų valstybių narių.
- (9) Valstybėje narėje negyvenančiam atsakovui apskritai yra taikomos nacionalinės jurisdikcijos taisyklės, galiojančios valstybės narės, kurioje veikia teismas, teritorijoje, o atsakovas, gyvenantis valstybėje narėje, kuriai šis reglamentas netaikomas, turi laikytis Briuselio konvencijos.
- (10) Siekiant užtikrinti laisvą teismo sprendimų judėjimą, šio reglamento privalančiose laikytis valstybėse narėse priimti teismo sprendimai turėtų būti pripažinti ir vykdomi kitoje valstybėje narėje, kuriai taikomas šis reglamentas, net ir tuo atveju, kai teismo sprendimu pripažintas skolininkas gyvena trečiojoje valstybėje narėje.
- (11) Jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai priklauso nuo atsakovo gyvenamosios vietos, ir šiuo pagrindu jurisdikcija turi būti visada prieinama, išskyrus keletą aiškiai nustatytų situacijų, kuriuose bylinėjimosi objektas arba šalių autonomija pateisinama kaip kitokia susijusi aplinkybė. Turi būti atskirai apibrėžta juridinio buveinė, siekiant didesnio bendrų taisyklių aiškumo ir išvengti jurisdikcijos prieštaravimų.

⁽¹⁾ OL L 299, 1972 12 31, p. 32.
 OL L 304, 1978 10 30, p. 1.
 OL L 388, 1982 12 31, p. 1.
 OL L 285, 1989 10 3, p. 1.
 OL C 15, 1997 1 15, p. 1.
 Suvestinį tekstą žr. OL C 27, 1998 1 26, p. 1.

▼B

- (12) Jurisdikcija turėtų būti nustatoma ne tik pagal atsakovo gyvenamąją vietą, bet ir pagal kitą alternatyvų jurisdikcijos pagrindą, atsižvelgiant į glaudų ryšį tarp teismo ir bylos arba siekiant padėti tinkamai vykdyti teisingumą.
- (13) Kalbant apie draudimo, vartotojų ir darbo sutartis, silpnesniąją šalį turėtų ginti palankesnės tokios šalies interesams jurisdikcijos taisyklės nei bendrosios taisyklės.
- (14) Pagal kitokias nei draudimo, vartotojų arba darbo, sutartis teismų savarankiškumas nustatant jurisdikciją yra ribotas, ir šalių autonomija dėl šiame reglamente nustatytų išimtinės jurisdikcijos pagrindų turi būti gerbiama.
- (15) Siekiant harmoningai vykdyti teisingumą, reikia sumažinti vienu metu vykstančių teismo procesų galimybę ir užtikrinti, kad dviejose valstybėse narėse nebūtų priimami nesuderinami sprendimai. Reikia nustatyti aiškų ir efektyvų *lis pendens* bylų ir susijusių ieškinių sprendimo mechanizmą, kuris taip pat padėtų išvengti dėl nacionalinių skirtumų atsirandančių problemų, kai reikia nustatyti laiką, kada byla yra laikytina dar neišspręsta. Pagal šį reglamentą minėtas laikas turėtų būti atskirai apibrėžtas.
- (16) Tarpusavio pasitikėjimas, vykdamas teisingumą Bendrijoje, pateisina valstybėje narėje priimtų teismo sprendimų automatišką pripažinimą, nepradedant jokio proceso, išskyrus tuos atvejus, kai kyla ginčas.
- (17) Vadovaujantis tuo pačiu tarpusavio pasitikėjimo principu, vienoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo vykdymo kitoje valstybėje narėje procesas turi būti veiksmingas ir greitas. Tuo tikslu teismo sprendimas turėtų būti paskelbtas vykdytinu automatiškai, formaliai patikrinus pateiktus dokumentus, nepaliekant teismui jokios galimybės savo iniciatyva nurodyti bet kokią sprendimo nevykdymo pagrindą pagal šį reglamentą.
- (18) Tačiau gerbti gynybos teises reiškia, kad gynėjas gali rungtyniškame procese apskusti teismo sprendimo paskelbimą vykdytinu, jeigu jis mano, kad yra bent vienas sprendimo nevykdymo pagrindas. Ieškovui taip pat reikėtų sudaryti galimybę pasinaudoti žalos atlyginimo procesu, jeigu jo prašymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu atmetamas.
- (19) Reikėtų užtikrinti Briuselio konvencijos ir šio reglamento tęstinumą ir tuo tikslu nustatyti pereinamąsias nuostatas. Tęstinumą taip pat turi užtikrinti Europos Bendrijų Teisingumo Teismas, aiškindamas Briuselio konvenciją, o 1971 m. Protokolas ⁽¹⁾ turėtų būti toliau taikomas byloms, kurios dar nebus išspręstos įsigaliojus šiam reglamentui.

⁽¹⁾ OL L 204, 1975 8 2, p. 28.
 OL L 304, 1978 10 30, p. 1.
 OL L 388, 1982 12 31, p. 1.
 OL L 285, 1989 10 3, p. 1.
 OL C 15, 1997 1 15, p. 1.
 Suvestinį tekstą žr. OL C 27, 1998 1 26, p. 28.

▼B

- (20) Pagal Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 3 straipsnį Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė apie savo norą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą.
- (21) Pagal Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties Protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir dėl to neprivalo jo laikytis ir jis neturi būti jai taikomas.
- (22) Kadangi Briuselio konvencija ir toliau lieka galioti santykiams tarp Danijos ir valstybių narių, kurios privalo laikytis šio reglamento, Konvencija ir 1971 m. Protokolas toliau taikomi santykiams tarp Danijos ir valstybių narių, kurios privalo laikytis šio reglamento.
- (23) Briuselio konvencija taip pat toliau taikoma valstybių narių teritorijoms, kurios yra minėtos konvencijos taikymo teritorijoje ir kurioms pagal Sutarties 299 straipsnį šis reglamentas netaikomas.
- (24) Taip pat, siekiant užtikrinti nuoseklumą, šis reglamentas neturėtų paveikti specialiuose Bendrijos dokumentuose numatytą jurisdikciją ir teismo sprendimų pripažinimą reglamentuojančių taisyklių.
- (25) Valstybių narių priimtų tarptautinių įsipareigojimų gerbimas reiškia, kad šis reglamentas neturėtų daryti poveikio specialioms konvencijoms, kurių šalimis yra valstybės narės.
- (26) Siekiant atsižvelgti į tam tikrų valstybių narių specialias procesines taisykles, reikėtų būtinai numatyti pagrindinių šio reglamento taisyklių lankstumą. Tam tikros Briuselio konvencijos Protokolo nuostatos turėtų būti atitinkamai įtrauktos į šį reglamentą.
- (27) Siekiant harmoningo perėjimo tam tikrose srityse, kurioms buvo taikomos specialios Briuselio konvencijos Protokolo nuostatos, šiame reglamente yra nurodytos nuostatos pereinamajam laikotarpiui, atsižvelgiant į specifinę padėtį tam tikrose valstybėse narėse.
- (28) Ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo, Komisija pateiks jo taikymo ataskaitą ir prireikus pasiūlys pakeitimus.
- (29) Komisijai teks patikslinti I–IV priedus dėl nacionalinės jurisdikcijos taisyklių, teismų arba kompetentingų institucijų ir žalos kompensavimo procedūrų, atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės pateiktus pakeitimus; V ir VI priedų pakeitimus reikėtų priimti pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimąsi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

1. Šis reglamentas taikomas civilinėse ir komercinėse bylose, neat-sižvelgiant į teismo pobūdį. Jis ypač netaikomas mokesčių, muitinių arba administracinėms byloms.

2. Šis reglamentas netaikomas:

- a) fizinių asmenų statusui arba teisnumui ir veiksnui, nuosavybės teisėms, susijusioms su santuokiniais ryšiais, testamentais ir paveldė-jimu;
- b) bankrotui, nemokių bendrovių arba kitų juridinių asmenų likvida-vimo procesams, teisminėms priemonėms, kompromisiniais susita-rimams ir panašioms byloms;
- c) socialiniam draudimui;
- d) arbitražui.

3. Šiame reglamente sąvoka „valstybė narė“ reiškia valstybes nares, išskyrus Daniją.

II SKYRIUS

JURISDIKCIJA

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

2 straipsnis

1. Pagal šį reglamentą valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asme-nims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, bylos turi būti keliamos tos vals-tybės narės teismuose.

2. Asmenims, kurie nėra valstybės narės, kurioje jie nuolat gyvena, piliečiai, taikomos tos valstybės narės piliečiams taikomos jurisdikcijos taisyklės.

3 straipsnis

1. Valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims bylos gali būti keliamos kitos valstybės narės teismuose tik pagal šio skyriaus 2–7 skirsniuose nustatytas taisykles.

2. Prieš pirmiau nurodytus asmenis netaikomos I priede nustatytos nacionalinės jurisdikcijos taisyklės.

4 straipsnis

1. Jeigu atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta yra ne valstybėje narėje, kiekvienos valstybės narės teismų jurisdikciją pagal 22 ir 23 straipsnius nustato tos valstybės narės teisė.

▼B

2. Prieš tokį atsakovą, bet kuris valstybėje narėje nuolat gyvenantis asmuo, neatsižvelgiant į jo pilietybę, taip pat, kaip tos valstybės narės piliečiai, gali naudotis toje valstybėje narėje galiojančiomis jurisdikcijos taisyklėmis, ypač I priede nurodytomis taisyklėmis.

2 skirsnis**Speciali jurisdikcija****5 straipsnis**

Valstybėje narėje nuolat gyvenančiam asmeniui kitoje valstybėje narėje byla dėl:

- 1) a) sutarties gali būti iškelta atitinkamos prievolės vykdymo vietos teismuose;
- b) pagal šią nuostatą ir jeigu nesusitariama kitaip, atitinkamos prievolės vykdymo vieta yra:
 - parduodant prekes – valstybėje narėje, į kurią prekės buvo arba turėtų būti pristatytos pagal sutartį,
 - teikiant paslaugas – valstybėje narėje, kurioje paslaugos buvo arba turėtų būti suteiktos pagal sutartį;
- c) a papunktis taikomas tuomet, kai netaikomas b papunktis;
- 2) išlaikymo gali būti iškelta kreditoriaus nuolatinės gyvenamosios arba gyvenamosios vietos teismuose arba, jeigu tokia byla yra susijusi su byla dėl asmens statuso, teisme, kuris pagal jam taikomą teisę turi jurisdikciją nagrinėti minėtas bylas, jeigu tokia jurisdikcija nėra pagrįsta vien tik vienos iš šalių pilietybe;
- 3) civilinės teisės pažeidimų, delikto arba kvazidelikto gali būti iškelta vietos, kurioje įvyko žalą sukėles įvykis ar jis gali įvykti;
- 4) reikalavimo atlyginti nuostolius arba žalą, padarytą veiksmu, dėl kurio keliama baudžiamoji byla, gali būti iškelta tokias bylas nagrinėjančiame teisme, jeigu minėtas teismas pagal jam taikomą teisę turi jurisdikciją nagrinėti civilines bylas;
- 5) ginčo, susijusio su filialo, agentūros arba kitokio įmonės padalinio veiklos, gali būti nagrinėjamos vietos, kurioje veikia toks filialas, agentūra arba kitoks įmonės padalinys, teismuose;
- 6) turto patikėtojo, patikėtinio ar dėl turto patikėjimo sutarties, sudarytos pagal įstatymą arba rašytine forma, arba žodžiu ir patvirtintos raštu, naudos gavėjo, gali būti nagrinėjama valstybės narės, kurioje yra patikėtas turtas, teismuose;

▼B

7) ginčo, susijusio su reikalavimu išmokėti kompensaciją už krovinio arba frachto išgelbėjimą, gali būti nagrinėjama teismuose, kurių kompetencijai priklausantis atitinkamas krovinyš arba frachtas:

- a) buvo areštuotas kaip kompensacijos sumokėjimo užtikrinimo priemonė arba
- b) galėjo būti tokiu būdu areštuotas, bet buvo pateiktas laidavimas arba kitu prievolės įvykdymo užtikrinimo būdu;

su sąlyga, kad ši nuostata yra taikoma tik pareiškus, kad atsakovui priklauso dalis krovinio arba frachto arba kad jo dalis atsakovui priklausė išgelbėjimo metu.

6 straipsnis

Valstybėje narėje gyvenančiam asmeniui byla taip pat gali būti iškelta:

- 1) kai minėtas asmuo yra vienas iš atsakovų, teismuose pagal bet kurio iš jų nuolatinę gyvenamąją vietą, jeigu reikalavimai yra taip glaudžiai susiję, kad yra tikslinga juos nagrinėti ir spręsti visus iš karto, siekiant išvengti atskirų teismo procesų metu priimtų sprendimų nesuderinamumo;
- 2) kaip trečiajam asmeniui byloje dėl laidavimo arba garantijos ar bet kurioje kitoje byloje kaip trečiajam asmeniui, teisme, kuriame buvo iškelta pagrindinė byla, išskyrus, jeigu tokia byla buvo iškelta vien tik siekiant pašalinti minėtą asmenį iš ją nagrinėti kompetentingo teismo jurisdikcijos;
- 3) pagal priešieškinį, susijusį su ta pačia sutartimi arba faktais, kuriais buvo pagrįstas pagrindinis ieškinys, teisme, kuris nagrinėja pagrindinį ieškinį;
- 4) dėl sutarties, jeigu ją galima nagrinėti kartu su tam pačiam atsakovui iškelta byla, kai tokios bylos yra susijusios su daiktinėmis teisėmis į nekilnojamąjį turtą, valstybės narės, kurioje yra turtas, teismuose.

7 straipsnis

Jeigu pagal šį reglamentą valstybės narės teismas turi jurisdikciją bylose, susijusiose su atsakomybe už laivo naudojimą arba eksploataciją, toks teismas arba bet kuris kitas tuo tikslu vietoj jo valstybės narės nacionaliniame įstatyme numatytas teismas taip pat turi jurisdikciją nagrinėti tokios atsakomybės apribojimo bylas.

3 skirsnis

Jurisdikcija bylose, susijusiose su draudimu

8 straipsnis

Bylose, susijusiose su draudimu, jurisdikcija nustatoma pagal šį skirsnį, nepažeidžiant 4 straipsnio ir 5 straipsnio 5 punkto.

▼B*9 straipsnis*

1. Draudikui, nuolat gyvenančiam ar kurio verslo vieta yra valstybėje narėje, bylą galima iškelti:

- a) valstybės narės, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji ar verslo vieta, teismuose arba
- b) kitoje valstybėje narėje, jeigu ieškinius pateikia draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas, ieškovo nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose;
- c) bendro draudimo sutarties atveju – valstybės narės, kurioje yra iškelta byla pagrindiniam draudėjui, teismuose.

2. Draudiko, kurio nuolatinio buvimo ar verslo vieta yra kita nei valstybė narė, tačiau turinčio skyrių, agentūrą arba įstaigą vienoje iš valstybių narių, ginčiuose, susijusiuose su skyriaus, agentūros arba įstaigos veikla, tokia valstybė narė yra laikoma nuolatine draudiko buvimo ar verslo vieta.

10 straipsnis

Byla, susijusi su atsakomybės arba nekilnojamojo turto draudimu, draudikui taip pat gali būti iškelta vietos, kurioje įvyko žalingas įvykis, teismuose. Ši nuostata taip pat taikoma ir tuomet, kai kilnojamas ir nekilnojamasis turtas yra nurodyti vienoje draudimo sutartyje ir kai abiejų rūšių turtui žalą padaro tas pats įvykis.

11 straipsnis

1. Bylose, susijusiose su atsakomybės draudimu, draudikas taip pat gali būti įtrauktas į nukentėjusiosios šalies apdraustajam iškeltą bylą, jeigu įstatymai, kuriais vadovaujasi teismas, tai leidžia.

2. 8, 9 ir 10 straipsniai taikomi nukentėjusiosios šalies draudikui tiesiogiai iškeltoms byloms, jeigu tokios tiesioginės bylos yra leidžiamos.

3. Jeigu pirmiau nurodytas tiesiogines bylas reglamentuojančiuose įstatymuose yra numatyta, kad draudėją arba draudiką galima įtraukti į bylą kaip šalį, jos priskiriamos to paties teismo jurisdikcijai.

12 straipsnis

1. Nepažeisdamas 11 straipsnio 3 dalies, draudikas gali kelti bylą tik valstybės narės, kurioje yra atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas.

2. Šio skirsnio nuostatos nedaro poveikio teisei kelti priešieškinį teismą, kuriame, kaip nurodoma šiame skirsnyje, dar nebaigtas nagrinėti pagrindinis ieškinys.

▼B*13 straipsnis*

Šio skirsnio nuostatų galima nesilaikyti tik pagal susitarimą, kuris:

- 1) sudaromas kilus ginčui; arba
- 2) leidžia draudėjui, apdraustajam arba naudos gavėjui kelti bylą kituose teismuose, nei nurodyti šiame skirsnyje; arba
- 3) sudaromas tarp draudėjo ir draudiko, kurių abiejų nuolatinė gyvenamoji arba gyvenamoji vieta sutarties sudarymo metu yra toje pačioje valstybėje narėje, ir kuris tos valstybės narės teismams suteikia jurisdikciją, netgi jei žalingas įvykis įvyktų užsienyje, jeigu toks susitarimas neprieštarauja minėtos valstybės įstatymams; arba
- 4) sudaromas tarp valstybėje narėje nuolat negyvenančio draudėjo, išskyrus privalomąjį arba su nekilnojamuoju turtu valstybėje narėje susijusį draudimą; arba
- 5) yra susijęs su draudimo sutartimi, sudaryta dėl vienos ar daugiau 14 straipsnyje nustatytų rizikos rūšių.

14 straipsnis

13 straipsnio 5 dalyje minimos rizikos rūšys yra šios:

- 1) visų rūšių nuostoliai arba žala, kuriuos patiria:
 - a) jūroje plaukiojantys laivai, vandenyje arba atviroje jūrose esantys įrenginiai arba orlaiviai, kylančios iš pavojų, susijusių su jų naudojimu komerciniams tikslams;
 - b) tranzitu gabenamos prekės, kitos nei keleivių bagažas, jeigu tranzitą vykdo arba jeigu jis apima gabenimą laivais arba orlaiviais;
- 2) visų rūšių atsakomybė, kita nei atsakomybė už keleivių kūno sužalojimą arba jų bagažo praradimą ar sugadinimą:
 - a) kuri atsiranda dėl 1 dalies a punkte nurodytų laivų, įrenginių arba orlaivių naudojimo arba eksploatacijos, jeigu valstybė, kurioje tokie orlaiviai yra registruoti, nedraudžia sudaryti susitarimų dėl tokios rizikos draudimo jurisdikcijos;
 - b) už 1 dalies b punkte apibūdintų tranzitu gabenamų prekių padarytus nuostolius arba žalą;
- 3) visų rūšių finansiniai nuostoliai, susiję su 1 dalies a punkte nurodytų laivų, įrenginių arba orlaivių naudojimu arba eksploatacija, ypač frachto arba –laivo nuomos mokesčio praradimas;
- 4) visų rūšių rizika arba turtinės teisės, susijusios su bet kuriomis 1–3 punktuose nurodytomis rizikos rūšimis;

▼B

- 5) neatsižvelgiant į 1–4 punktus, visos „didelės rizikos“ yra apibūdintos Tarybos direktyvoje 73/239/EEB ⁽¹⁾ su pakeitimais, padarytais Tarybos direktyvomis 88/357/EEB ⁽²⁾ ir 90/618/EEB ⁽³⁾, su galimais pakeitimais.

4 skirsnis

Jurisdikcija, susijusi su vartotojų sutartimis*15 straipsnis*

1. Bylose dėl sutarties, kurią asmuo, vartotojas, sudaro tokiam tikslui, kuris gali būti laikomas nesusijusiu su jo darbu arba profesija, jurisdikcija nustatoma vadovaujantis šiuo skirsniu, nepažeidžiant 4 straipsnio ir 5 straipsnio 5 punkto, jeigu:

- a) sutartis sudaryta dėl prekių pardavimo išsimokėtinai grąžinamo dalinių įmokų kredito sąlygomis; arba
 - b) sutartis sudaryta dėl paskolos, kuri turi būti grąžinta dalimis, arba dėl bet kurios kitos formos kredito, suteikto prekių pardavimui finansuoti; arba
 - c) visais kitais atvejais, sutartis buvo sudaryta su šalimi, vykdančia komercinę arba profesinę veiklą valstybėje narėje, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, arba kitu būdu tokią veiklą susiejančia su minėta valstybe nare ar keliomis valstybėmis, įskaitant pastarąją, ir jeigu minima sutartis yra priskiriama tokios veiklos sričiai.
2. Jeigu vartotojas sudaro sutartį su šalimi, kuri minėtoje valstybėje narėje nuolat negyvena, bet vienoje valstybių narių turi filialą, agentūrą arba kitoki įmonės padalinį, visuose su minėto filialo, agentūros arba įmonės padalinio operacijomis susijusiuose ginčuose laikoma, kad tokios šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra toje valstybėje narėje.
3. Šis skirsnis netaikomas vežimo sutarčiai, kitai nei sutartis, kurioje už įskaitytą kainą numatyta kelionė ir nakvynė.

16 straipsnis

1. Vartotojas kitai sutarties šaliai bylą gali iškelti valstybės narės, kurioje yra nuolatinė tos sutarties šalies gyvenamoji ar verslo vieta, teismuose arba vartotojo nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose.
2. Bylą vartotojui kita sutarties šalis gali iškelti tik valstybės narės, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose.

⁽¹⁾ OL L 228, 1973 8 16, p. 3. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/26/EB (OL L 181, 2000 7 20, p. 65).

⁽²⁾ OL L 172, 1988 7 4, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/26/EB.

⁽³⁾ OL L 330, 1990 11 29, p. 44.

▼B

3. Šis straipsnis nedaro poveikio teisei kelti priešieškinį teisme, kuriame, kaip nurodoma šioje dalyje, dar nebaigtas nagrinėti pagrindinis ieškinys.

17 straipsnis

Šio skirsnio nuostatų galima nesilaikyti tik pagal susitarimą, kuris:

- 1) sudaromas po to, kai kyla ginčas; arba
- 2) leidžia vartotojui iškelti bylą teismuose, kituose nei nurodyti šiame skirsnyje; arba
- 3) sudaromas tarp vartotojo ir kitos sutarties šalies, kurių abiejų nuolatinė gyvenamoji arba gyvenamoji vieta sutarties sudarymo metu yra toje pačioje valstybėje narėje, ir kuris tos valstybės narės teismams suteikia jurisdikciją, jeigu toks susitarimas neprieštarauja minėtos valstybės įstatymams.

5 skirsnis**Jurisdikcija, susijusi su individualiomis darbo sutartimis***18 straipsnis*

1. Bylose, susijusiose su individualiomis darbo sutartimis, jurisdikcija nustatoma vadovaujantis šiuo skirsniu, nepažeidžiant 4 straipsnio ir 5 straipsnio 5 punkto.

2. Jeigu darbuotojas sudaro individualią darbo sutartį su darbdaviu, kuris minėtoje valstybėje narėje nuolat negyvena, bet vienoje valstybių narių turi filialą, agentūrą arba kitokį įmonės padalinį, visuose su minėto filialo, agentūros arba įmonės padalinio veikla susijusiuose ginčiuose laikoma, kad darbdavio nuolatinė gyvenamoji vieta yra toje valstybėje narėje.

19 straipsnis

Valstybėje narėje nuolat gyvenančiam darbdaviui bylą galima iškelti:

- 1) valstybės narės, kurioje yra jo nuolatinė buvimo vieta, teismuose arba
- 2) kitoje valstybėje narėje:
 - a) darbuotojo darbo vietos teismuose arba paskutinės tokios darbo vietos teismuose; arba
 - b) jeigu darbuotojo darbo vieta yra arba buvo ne kurioje nors šalyje, kurioje yra arba buvo darbuotoją įdarbinusi įmonė, teismuose.

▼B*20 straipsnis*

1. Darbdavys bylą gali iškelti tik valstybės narės, kurioje yra darbuotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose.
2. Šio skirsnio nuostatos nedaro poveikio teisei kelti priešieškinį teismą, kuriame, kaip nurodoma šioje dalyje, dar nebaigtas nagrinėti pagrindinis ieškinys.

21 straipsnis

Šio skirsnio nuostatų galima nesilaikyti tik pagal susitarimą, kuris:

- 1) sudaromas po to, kai kyla ginčas; arba
- 2) leidžia darbuotojui iškelti bylą teismuose, kituose, nei nurodyti šioje dalyje.

6 skirsnis**Išimtinė jurisdikcija***22 straipsnis*

Toliau išvardyti teismai turi išimtinę jurisdikciją, neatsižvelgiant į nuolatinę gyvenamąją vietą:

- 1) teismo procesuose, kurių objektas yra daiktinės teisės į nekilnojamąjį turtą arba nekilnojamojo turto nuoma, valstybės narės, kurioje yra turtas, teismuose.

Tačiau teismo procesuose, kurių objektas yra nekilnojamojo turto nuoma laikinam privačiam naudojimui ne ilgesniam kaip šešių mėnesių iš eilės laikotarpiui, valstybės narės, kurioje yra atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta, teismai taip pat turi jurisdikciją, jeigu nuomininkas yra fizinis asmuo, ir jeigu nuomojamos nuosavybės savininko ir nuomininko nuolatinė gyvenamoji vieta yra toje pačioje valstybėje narėje;

- 2) teismo procesuose, kurių objektas yra įstatų galiojimas, bendrovių ar kitų juridinių asmenų arba fizinių ar juridinių asmenų asociacijų negaliojimo, likvidavimo ar jų valdymo organų sprendimų galiojimas, valstybės narės, kurioje yra minėtos bendrovės, juridinio asmens arba asociacijos buveinė, teismuose. Minėtai buveinės vietai nustatyti teismas taiko savo tarptautinės privatinės teisės taisykles;
- 3) teismo procesuose, kurių objektas yra įrašų valstybiniuose registruose galiojimas, valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teismuose;
- 4) teismo procesuose, susijusiuose su patentų, prekės ženklų, dizainų arba kitų panašių teisių registracija arba galiojimu, kurias reikalaujama deponuoti arba registruoti, valstybės narės, kurioje buvo kreiptasi dėl deponavimo arba registravimo, deponavimas arba registravimas buvo atliktas arba pagal Bendrijos dokumento arba tarptautinės konvencijos sąlygas yra laikomas atliktu, teismuose.

▼B

Nepažeidžiant Europos patentų biuro jurisdikcijos, pagal 1973 m. spalio 5 d. Miunchene pasirašytą Europos patentų išdavimo konvenciją, kiekvienos valstybės narės teismai turi išimtinę jurisdikciją, neatsižvelgiant į nuolatinę gyvenamąją vietą, teismo procesuose, susijusiuose su bet kurio tai valstybei išduoto Europos patento registravimu arba galiojimu;

- 5) teismo procesuose, susijusiuose su teismo sprendimų vykdymu, valstybės narės, kurioje minėtas teismo sprendimas buvo arba turi būti įvykdytas, teismuose.

7 skirsnis

Susitarimas dėl jurisdikcijos*23 straipsnis*

1. Jeigu šalys, kurių vienos arba daugiau nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, yra susitarusios, kad valstybės narės teismas arba teismai turi jurisdikciją spręsti bet kuriuos ginčus, kilusius arba galinčius kilti dėl konkrečių teisinių santykių, minėtas teismas arba minėti teismai turi jurisdikciją. Tokia jurisdikcija yra išimtinė, jeigu šalys nebuvo susitarusios kitaip. Toks jurisdikciją suteikiantis susitarimas:

- a) priimamas arba paliudijamas raštu; arba
- b) priimamas tokia forma, kuri atitinka šalių tarpusavyje nustatytą praktiką; arba
- c) tarptautinės prekybos arba komercijos srityje priimamas tokia forma, kuri atitinka panaudojimą, apie kurį šalys žino arba turėjo žinoti, ir kurį tokioje prekyboje arba komercijoje plačiai žino ir vykdo sutarčių, susijusių su konkrečia prekyba arba atitinkama komercija, šalys.

2. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduodamas informacinis pranešimas, kuris yra ilgalaikis susitarimo įrašas, laikomas lygiavertiu rašytinei formai.

3. Jeigu tokį susitarimą priima šalys, kurių nė vienos nuolatinė gyvenamoji vieta nėra valstybėje narėje, kitų valstybių narių teismai minėtų šalių ginčams neturi jurisdikcijos, išskyrus tuos atvejus, kai pasirinktas teismas arba teismai jurisdikcijos atsisakė.

4. Valstybės narės, kuriai turto patikėjimo dokumentu buvo suteikta jurisdikcija, teismas arba teismai turi išimtinę jurisdikciją bet kurioje byloje, iškeltoje patikėtoju, patikėtiniui arba naudos gavėjui, jeigu byla yra susijusi su turto patikėjimo santykiais tarp šių asmenų arba jų teisėmis ar įsipareigojimais.

5. Susitarimai arba jurisdikciją suteikiančio turto patikėjimo dokumento nuostatos neturi teisinės galios, jeigu jie prieštaraus 13, 17 arba 21 straipsniui arba jeigu teismai, kurių jurisdikcija juose nenumatyta, turi išimtinę jurisdikciją pagal 22 straipsnį.

▼B

24 straipsnis

Be jurisdikcijos, kylančios iš kitų šio reglamento nuostatų, jurisdikciją turi valstybės narės teismas, į kurį atvyksta atsakovas. Ši taisyklė netaikoma, jeigu atsakovas atvyksta į teismą dėl jurisdikcijos užginčijimo arba jeigu pagal 22 straipsnį kitas teismas turi išimtinę jurisdikciją.

8 skirsnis

Jurisdikcijos ir priimtinumo tikrinimas*25 straipsnis*

Jeigu valstybės narės teismui pateikiamas reikalavimas, iš esmės susijęs su byla, kuri pagal 22 straipsnį priskiriama išimotinei kitos valstybės narės teismų jurisdikcijai, pirmiau nurodytas teismas savo iniciatyva viešai paskelbia, kad neturi jurisdikcijos.

26 straipsnis

1. Jeigu atsakovui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra vienoje valstybėje narėje, byla iškeliama kitos valstybės narės teisme ir jis neatvyksta į teismą, teismas savo iniciatyva viešai paskelbia, kad neturi jurisdikcijos, nebent jo jurisdikcija numatyta šio reglamento nuostatose.

2. Teismas sustabdo bylos procesą kol įrodoma, kad atsakovas turėjo galimybę laiku gauti bylos iškėlimo arba lygiavertį dokumentą, kad galėtų susitarti dėl savo gynybos arba kad buvo imtasi visų šiam tikslui būtinų priemonių.

3. 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1348/2000 dėl civilinių arba komercinių bylų teisminių ir neteisminių dokumentų įteikimo valstybėse narėse⁽¹⁾ 19 straipsnis taikomas vietoj 2 dalies nuostatų, jeigu pagal šį reglamentą bylos iškėlimo dokumentą ar lygiavertį dokumentą viena valstybė narė turi perduoti kitai valstybei narei.

4. Kai Reglamento (EB) Nr. 1348/2000 nuostatos netaikomos, galioja 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijos dėl civilinių ir komercinių bylų teisminių ir neteisminių dokumentų įteikimo užsienyje, jeigu bylos iškėlimo dokumentas, arba lygiavertis dokumentas, turi būti perduotas kaip nurodoma šioje konvencijoje.

9 skirsnis

Lis pendens – susiję ieškiniai*27 straipsnis*

1. Jeigu skirtingų valstybių narių teismuose iškeliamos bylos tuo pačiu ieškinio pagrindu ir tarp tų pačių šalių, bet kuris teismas, kitas nei teismas, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, savo iniciatyva sustabdo bylos procesą, kol nustatoma pirmojo iškėlusio bylą teismo jurisdikcija.

⁽¹⁾ OL L 160, 2000 6 30, p. 37.

▼B

2. Jeigu nustatoma teismo, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, jurisdikcija, bet kuris teismas, kitas nei pirmiau nurodytas teismas, atsisako jurisdikcijos pastarojo naudai.

28 straipsnis

1. Jeigu skirtingų valstybių narių teismuose yra nagrinėjamos susijusios bylos, bet kuris teismas, kitas nei teismas, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, gali sustabdyti savo bylos procesą.

2. Jeigu šios bylos yra nagrinėjamos pirmosios instancijos teisme, bet kuris teismas, kitas nei teismas, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, vienos iš šalių prašymu taip pat gali atsisakyti jurisdikcijos, jeigu nagrinėjamose bylose jurisdikciją turi pirmąją bylą iškėlęs teismas ir jeigu jo įstatymas leidžia minėtas bylas nagrinėti kartu.

3. Pagal šį straipsnį bylos laikytinos susijusiomis, kai jos yra tokios panašios, kad jas tikslinga nagrinėti ir spręsti kartu, siekiant išvengti sprendimų nesuderinamumo rizikos, atsirandančios bylas nagrinėjant atskirai.

29 straipsnis

Jeigu bylos priskiriamos išimtinai kelių teismų jurisdikcijai, bet kuris teismas, kitas nei teismas, kuriame byla buvo iškelta pirmą kartą, atsisako jurisdikcijos pastarojo teismo naudai.

30 straipsnis

Pagal šį skirsnį laikoma, kad byla teisme iškeliama tuomet:

- 1) kai teismui įteikiamas bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas, nurodantis, kad ieškovas ėmėsi būtinų priemonių, kad minėtas dokumentas būtų įteiktas atsakovui; arba
- 2) jeigu pirmiausia dokumentas turi būti įteiktas ne teismui, kai jį gauna už dokumento įteikimą atsakinga institucija, jeigu ieškovas ėmėsi būtinų priemonių, kad minėtas dokumentas būtų pateiktas teismui.

10 skirsnis**Laikinosios, įskaitant apsaugos, priemonės***31 straipsnis*

Prašymas dėl laikinųjų, įskaitant ir apsaugos, priemonių, kurias numato tos valstybės įstatymas, taikymo gali būti paduotas valstybės narės teismui, net jeigu pagal šį Reglamentą kitos valstybės narės teismai turi jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės.

III SKYRIUS

TEISMO SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

32 straipsnis

Šiame reglamente „teismo sprendimas“ reiškia bet kokią valstybės narės teismo sprendimą, nepaisant to kaip jis yra įvardijamas, įskaitant dekretą, įsakymą, nutartį ar teismo įsakymą, o taip pat ir teismo pareigūno nurodymą dėl sumokėtino žyminio mokesčio bei išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.

1 skirsnis

Teismo sprendimų pripažinimas

33 straipsnis

1. Vienoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas turi būti pripažintas kitoje valstybėje narėje nereikalaujant pradėti kokio nors specialaus proceso.

2. Bet kuri suinteresuota šalis, kuri pateikia teismo sprendimo pripažinimo klausimą kaip ginčo esmę, gali pagal šio skyriaus 2 ir 3 skirsniuose numatytą tvarką, kreiptis dėl nutarties dėl teismo sprendimo pripažinimo išdavimo.

3. Jei proceso baigtis valstybės narės teisme priklauso nuo neesminio pripažinimui klausimo nustatymo, teismas turi jurisdikciją tokio klausimo nusprendimui.

34 straipsnis

Teismo sprendimas nėra pripažįstamas:

- 1) jei toks pripažinimas yra aiškiai prieštaraujantis valstybės narės, kurioje siekiama jį pripažinti, viešajai tvarkai;
- 2) jei jis buvo priimtas atsakovui nedalyvaujant procese, ir jei atsakovas neturėjo galimybės laiku ir tinkamu būdu gauti bylos iškėlimo arba lygiaverčio dokumento, kad galėtų susitarti dėl savo gynybos, išskyrus jei atsakovas nepradėjo proceso siekdamas apskusti tokį sprendimą, kai tai jam buvo įmanoma padaryti;
- 3) jei jis yra nesuderinamas su sprendimu, priimtu dėl ginčo tarp tų pačių šalių prašomoje sprendimo pripažinimo valstybėje narėje;
- 4) jei jis yra nesuderinamas su anksčiau priimtu kitoje valstybėje narėje teismo sprendimu dėl ieškinio tuo pačiu pagrindu tarp tų pačių šalių, jei ankstesnis sprendimas atitinka sprendimų pripažinimo sąlygas prašomoje pripažinti valstybėje narėje.

35 straipsnis

1. Be to, sprendimas nėra pripažįstamas, jei jis prieštarauja II skyriaus 3, 4 ar 6 skirsniams, arba 72 straipsnyje numatytu atveju.

▼B

2. Nagrinėdamas pirmiau minėtoje dalyje numatytus jurisdikcijos pagrindus, prašomas teismas ar kompetentinga institucija yra įpareigotas kilmės valstybės narės teismo faktų aiškinimu.

3. Priklausomai nuo 1 dalies, kilmės valstybės narės teismo jurisdikcija gali nebūti peržiūrima. 34 straipsnio 1 punkte minimas viešosios tvarkos kriterijus negali būti taikomas taisyklėms dėl jurisdikcijos.

36 straipsnis

Jokiomis aplinkybėmis užsienio teismo sprendimas negali būti peržiūrimas iš esmės.

37 straipsnis

1. Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas, gali sustabdyti bylos nagrinėjimą, jei šis sprendimas yra įprastai apskundžiamas.

2. Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti Airijoje ar Jungtinėje Karalystėje priimtą teismo sprendimą, teismas, gali sustabdyti bylos nagrinėjimą, jei sprendimo vykdymas yra sustabdomas dėl jo apskundimo jį priėmusio teismo valstybėje.

2 skirsnis**Teismo sprendimo vykdymas***38 straipsnis*

1. Valstybėje narėje priimtas ir joje turintis būti vykdomas teismo sprendimas vykdomas kitoje valstybėje narėje, kai suinteresuotos šalies prašymu jis buvo paskelbtas vykdytinu toje kitoje valstybėje narėje.

2. Tačiau Jungtinėje Karalystėje toks teismo sprendimas vykdomas Anglijoje ir Velse, Škotijoje arba Šiaurės Airijoje, kai suinteresuotos šalies prašymu jis buvo užregistruotas vykdyti toje Jungtinės Karalystės dalyje.

39 straipsnis

1. Prašymas pateikiamas II priedo sąraše nurodytam teismui ar kompetentingai institucijai.

2. Vietos jurisdikcija nustatoma pagal šalies, kurios atžvilgiu reikalaujama vykdyti sprendimą, nuolatinę gyvenamąją vietą arba sprendimo vykdymo vietą.

40 straipsnis

1. Prašymo pateikimo procedūrą reglamentuoja valstybės narės, kurioje prašoma vykdyti sprendimą, įstatymai.

2. Pareiškėjas privalo nurodyti adresą, pagal kurį turi būti įteikti teismo proceso dokumentai, teismo, į kurį kreipiamasi, jurisdikcijoje. Jeigu valstybės narės, kurioje prašoma vykdyti sprendimą, įstatymuose nėra numatytas tokio adreso pateikimas, pareiškėjas paskiria atstovą *ad litem*.

▼B

3. Prie prašymo pridedami 53 straipsnyje nurodyti dokumentai.

41 straipsnis

Sprendimas paskelbiamas vykdytinu iš karto, kai užbaigiami 53 straipsnyje nurodyti formalumai, jo neperžiūrint 34 ir 35 straipsniuose nurodyta tvarka. Šalis, kurios atžvilgiu sprendimas yra vykdytinas, šiame bylos proceso etape neturi jokios teisės pateikti prašymo.

42 straipsnis

1. Pareiškėjas iš karto informuojamas apie nutartį, susijusią su prašymu dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu valstybės narės, kurioje prašoma vykdyti sprendimą, įstatymo nustatyta tvarka.

2. Prašymas dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pateikiamas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, kartu su teismo sprendimu, jeigu jis minėtai šaliai dar nepateiktas.

43 straipsnis

1. Bet kuri šalis gali apskūsti nutartį, susijusią su prašymu dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu.

2. Skundas turi būti pateiktas III priedo sąraše nurodytam teismui.

3. Skundas nagrinėjamas pagal konfliktų sprendimo tvarką reglamentuojančias taisykles.

4. Jeigu šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, neatvyksta į apeliacinį teismą, nagrinėjantį bylą, susijusią su pareiškėjo pateikta apeliacija, 26 straipsnio 2–4 dalys taikomos netgi tuomet, kai šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra bet kurioje valstybėje narėje.

5. Skundas dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu turi būti priimtas per vieną mėnesį nuo įteikimo. Jeigu šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, kitoje nei valstybė narė, kurioje sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu, laikotarpis, per kurį jį galima apskūsti, yra du mėnesiai ir skaičiuojamas nuo jo įteikimo minėtai šaliai asmeniškai arba nuo pristatymo į jos gyvenamąją vietą dienos. Šis laikotarpis negali būti pratęstas remiantis atstumu.

44 straipsnis

Teismo sprendimas dėl skundo gali būti užginčytas tik pateikus IV priede nurodytą skundą.

45 straipsnis

1. Teismas, kuriam pateikiama 43 arba 44 straipsnyje nurodytas skundas, vykdymo reikalavimą atmeta arba patenkina tik esant vienai iš priežasčių, nustatytų 34 ir 35 straipsniuose. Teismas nutartį priima iš karto.

▼B

2. Užsienio teismo priimtas sprendimas iš esmės negali būti peržiūrimas jokiais aplinkybėmis.

46 straipsnis

1. Teismas, kuriam pateikiamas 43 arba 44 straipsnyje nurodytas skundas, šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, prašymu gali sustabdyti bylos procesą, jeigu teismo sprendimui apskūsti kilmės valstybėje narėje buvo pateikta įprastinė apeliacija arba jeigu tokios apeliacijos pateikimo terminas dar nesibaigė; pastaruoju atveju teismas gali nurodyti laikotarpį, per kurį tokia apeliacija turėtų būti pateikta.

2. Jeigu teismo sprendimas buvo priimtas Airijoje arba Jungtinėje Karalystėje, bet kurios formos apeliacija, pateikta kilmės valstybėje narėje, pagal šio straipsnio 1 dalį laikoma paprastąja apeliacija.

3. Teismas taip pat gali nustatyti sąlygą, pagal kurią sprendimas vykdomas tik pateikus jo nustatytą užtikrinimą.

47 straipsnis

1. Kai teismo sprendimas turi būti pripažintas šiame reglamente nustatyta tvarka, niekas netrukdo pareiškėjui pasinaudoti laikinosiomis, įskaitant apsaugos, priemonėmis, pagal valstybės narės, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymus, nereikalaujant paskelbti sprendimo vykdytinu pagal 41 straipsnį.

2. Sprendimo paskelbimas vykdytinu suteikia teisę taikyti bet kurias apsaugos priemones.

3. Per laikotarpį, kuris 43 straipsnio 5 dalyje nustatytas pateikti apeliaciją prieš sprendimo paskelbimą vykdytinu, ir iki tokios apeliacijos išsprendimo, negalima imtis sprendimo vykdymo priemonių, kitų nei šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, turto apsaugos priemonės.

48 straipsnis

1. Jeigu sprendimą dėl kelių bylų priėmė užsienio šalies teismas ir ne visus juos galima paskelbti vykdytinais, vieną arba keletą tokių sprendimų vykdytinais paskelbia teismas arba kompetentinga institucija.

2. Pareiškėjas gali reikalauti vykdytinomis paskelbti tik kai kurias teismo sprendimo dalis.

49 straipsnis

Užsienio teismo priimtas sprendimas dėl reguliaraus delspinigių mokėjimo vykdomas valstybėje narėje, kurioje prašoma vykdyti sprendimą, tik jeigu galutinį sprendimą dėl mokėtinos sumos dydžio priėmė kilmės valstybės narės teismai.

50 straipsnis

Pareiškėjas, kuriam kilmės valstybėje narėje buvo visiškai arba iš dalies teikiama teisinė pagalba, arba kuris buvo atleistas nuo žyminio mokesčio ir išlaidų apmokėjimo, šiame skirsnyje nustatyta tvarka turi teisę pasinaudoti pačia palankiausia teisine pagalba, arba jam turi būti taikomas didžiausias atleidimas nuo žyminio mokesčio ir išlaidų apmokėjimo pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, įstatymus.

▼B*51 straipsnis*

Jeigu asmuo vienoje valstybėje narėje kreipiasi dėl teismo sprendimo vykdymo kitoje valstybėje narėje, iš jo neturi būti reikalaujama jokio bet kurios rūšies užtikrinimo, garantijos ar depozito, remiantis tuo, kad minėtas asmuo yra užsienio šalies pilietis arba kad jo nuolatinė arba gyvenamoji vieta nėra valstybėje, kurioje prašoma vykdyti sprendimą.

52 straipsnis

Teismo procesuose dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu valstybėje narėje, kurioje prašoma vykdyti sprendimą, negali būti taikoma jokia rinkliava, maitas arba mokestis, skaičiuojami pagal ieškinio kainą.

3 skirsnis**Bendrojo pobūdžio nuostatos***53 straipsnis*

1. Šalis, kuri prašo pripažinimo arba kreipiasi dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu, pateikia teismo sprendimo kopiją, atitinkančią sąlygas, būtinas jos autentiškumui patvirtinti.

2. Šalis, kuri kreipiasi dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu, taip pat pateikia 54 straipsnyje nurodytą pažymėjimą, nepažeisdama 55 straipsnio.

54 straipsnis

Valstybės narės, kurioje buvo priimtas teismo sprendimas, teismas arba kompetentinga institucija bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda šio reglamento V priede nurodytą standartinės formos pažymėjimą.

55 straipsnis

1. Jeigu 54 straipsnyje nurodytas pažymėjimas nepateikiamas, teismas arba kompetentinga institucija gali nustatyti jo pateikimo laiką arba priimti lygiavertį dokumentą ar, jeigu ji mano, kad turi pakankamai informacijos, apsieiti be minėto pažymėjimo.

2. Jeigu teismas arba kompetentinga institucija reikalauja, reikia pateikti šių dokumentų vertimą. Vertimą patvirtina vienoje iš valstybių narių specialiai įgaliotas asmuo.

56 straipsnis

53 straipsnyje arba 55 straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų arba atstovo *ad litem* paskyrimo dokumento nereikia legalizuoti ar taikyti kitą panašų formalumą.

IV SKYRIUS

AUTENTIŠKI DOKUMENTAI IR TEISMO SUSITARIMAS

57 straipsnis

1. Dokumentas, kuris buvo formaliai parengtas arba užregistruotas kaip autentiškas dokumentas ir yra vykdytinas vienoje valstybių narių, paskelbiamas vykdytinu kitoje valstybėje pagal prašymą, pateiktą laikantis 38 ir kituose straipsniuose numatytos tvarkos. Teismas, kuriam pateikiama apeliacija pagal 43 arba 44 straipsnius, atmeta arba panaikina sprendimo paskelbimą vykdytinu tik tuo atveju, jeigu tokio dokumento vykdymas aiškiai prieštarauja valstybės narės, į kurią kreipiamasi, viešajai tvarkai.
2. Su administracinėmis institucijomis sudaryti arba jų patvirtinti susitarimai dėl išlaikymo išpareigojimų taip pat laikomi autentiškais dokumentais, kaip nurodoma šio straipsnio 1 dalyje.
3. Pateiktas dokumentas turi atitikti sąlygas, būtinas jo autentiškumui nustatyti dokumentą išdavusioje valstybėje narėje.
4. Prireikus, taikomas III skyriaus 3 skirsnis. Valstybės narės, kurioje buvo išduotas arba užregistruotas autentiškas dokumentas, kompetentinga institucija bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda šio reglamento VI priede nurodytą standartinės formos pažymėjimą.

58 straipsnis

Susitarimas, kurį teismas patvirtino bylos nagrinėjimo eigoje ir kuris yra vykdytinas valstybėje narėje, kurioje jis buvo priimtas, turi būti vykdomas valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi tokiomis pat sąlygomis kaip autentiški dokumentai. Teismo susitarimą patvirtinusioje valstybės narės teismas arba kompetentinga institucija bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda šio reglamento V priede nurodytą standartinės formos pažymėjimą.

V SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

59 straipsnis

1. Teismas, norėdamas nustatyti, ar šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, kurios teismuose yra iškelta byla, taiko savo vidaus teisę.
2. Jeigu šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje kitoje nei valstybė narė, kurios teismuose yra iškelta byla, teismas, norėdamas nustatyti, ar minėtos šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje, taiko tos valstybės narės teisę.

60 straipsnis

1. Pagal šį reglamentą bendrovės arba kito juridinio asmens ar fizinių arba juridinių asmenų asociacijos nuolatinio buvimo vieta yra ten, kur yra jų:

a) oficiali buveinės vieta arba

▼B

b) centrinė administracija; arba

c) pagrindinė verslo vieta.

2. Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje „oficiali buveinės vieta“ yra registruotas biuras arba, jeigu tokio biuro niekur nėra, įregistravimo vieta ar, jeigu tokios vietos niekur nėra, vieta, pagal kurios teisę buvo įsteigta bendrovė.

3. Teismas, norėdamas nustatyti, ar patikėtas turtas yra valstybėje narėje, kurios teismuose yra iškelta byla, taiko savo privatinės tarptautinės teisės taisykles.

61 straipsnis

Nepažeidžiant bet kurių kitų palankesnių nacionalinių įstatymų nuostatų, valstybėje narėje nuolat gyvenantys asmenys, kaltinami valstybės narės, kitos nei valstybė narė, kurios piliečiais jie yra, baudžiamuosiuose teismuose už netyčinį nusikaltimą, gali būti ginami tam įgaliotų asmenų, net jeigu jie asmeniškai nedalyvauja. Tačiau bylą iškėlęs teismas gali reikalauti minėtų asmenų dalyvavimo; jiems neatvykus, sprendimas, priimtas civilinėje byloje suinteresuotajam asmeniui neturint galimybės susitarti dėl savo gynybos, kitose valstybėse narėse neturi būti pripažįstamas arba vykdytinas.

62 straipsnis

Švedijoje vykstančiuose supaprastintuose teismo procesuose dėl mokėjimo reikalavimų (*betalningsföreläggande*) ir pagalbos (*handräckning*) „teismo“ sąvoka apima „Švedijos vykdymo tarnybą“ (*kronofogdemyndighet*).

63 straipsnis

1. Didžiosios Liuksemburgo Kunigaikštystės teritorijoje nuolat gyvenantis asmuo, paduotas į teismą kitoje valstybėje narėje, pagal 5 straipsnio 1 dalį gali atsisakyti paklusti to teismo jurisdikcijai, jeigu galutinė prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo vieta yra Liuksemburge.

2. Jeigu pagal šio straipsnio 1 dalį galutinė prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo vieta yra Liuksemburge, bet kuris jurisdikcijos suteikimo susitarimas galioja tik tuomet, jeigu jam pritariama raštu arba jeigu pateikiami raštiški įrodymai 23 straipsnio 1 dalies s a punkte nustatyta tvarka.

3. Šio straipsnio nuostatos netaikomos finansinių paslaugų teikimo sutartims.

4. Šio straipsnio nuostatos taikomos šešerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo.

▼B*64 straipsnis*

1. Teismo procesuose, susijusiuose su ginču tarp Graikijoje arba Portugalijoje registruoto laivo savininko ir įgulos nario dėl atlyginimo ar kitų tarnybos sąlygų, valstybės narės teismas nustato, ar apie ginčą buvo pranešta už laivą atsakingam diplomatinės atstovybės arba konsulato pareigūnui. Teismas gali pradėti veikti, kai tik minėtam pareigūnui buvo pranešta.

2. Šio straipsnio nuostatos taikomos šešerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo.

*65 straipsnis***▼A1**

1. Dėl 6 straipsnio 2 dalyje ir 11 straipsnyje nurodytos bylų dėl laidavimų arba garantijų ar bet kuriose kitose trečiųjų šalių bylų nagrinėjimo jurisdikcijos negali būti kreipiamasi į Vokietiją, Austriją ir Vengriją. Byla bet kuriam kitoje valstybėje narėje nuolat gyvenančiam asmeniui gali būti iškelta:

- a) Vokietijoje pagal Civilinio proceso kodekso (Zivilprozessordnung) 68 ir 72-74 straipsnius dėl trečiosios šalies pranešimų,
- b) Austrijoje pagal Civilinio proceso kodekso (Zivilprozessordnung) 21 straipsnį dėl trečiosios šalies pranešimų,
- c) Vengrijoje pagal Civilinio proceso kodekso (Polgári perrendtartás) 58-60 straipsnius dėl trečiosios šalies pranešimų,

2. Teismo sprendimai, priimti kitose valstybėse narėse pagal 6 straipsnio 2 dalį arba 11 straipsnį pripažįstami ir vykdomi Vokietijoje, Austrijoje ir Vengrijoje III skyriuje nustatyta tvarka. Bet kurios galimos minėtose valstybėse priimtų teismo sprendimų pasekmės trečiosioms šalims pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas taip pat pripažįstamos minėtose kitose valstybėse narėse.

▼B

VI SKYRIUS

PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

66 straipsnis

1. Šis reglamentas taikomas tik byloms, kurios iškeliomos, ir dokumentams, kurie formaliai parengiami arba užregistruojami kaip autentiški dokumentai po šio reglamento įsigaliojimo.

2. Tačiau jeigu bylos kilmės valstybėje narėje buvo iškeltos prieš šio reglamento įsigaliojimą, po jo įsigaliojimo datos priimti teismo sprendimai pripažįstami ir vykdomi pagal III skyrių:

- a) jeigu bylos kilmės valstybėje narėje buvo iškeltos po Briuselio arba Lugano konvencijos įsigaliojimo kilmės valstybėje narėje ir valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi;

▼B

- b) visais kitais atvejais, jeigu jurisdikcija buvo pagrįsta taisyklėmis, kurios atitiko taisykles, nurodytas II skyriuje arba kilmės valstybės narės ir valstybės narės, į kurią kreipiamasi, sudarytoje konvencijoje, galiojusioje bylos iškėlimo metu.

VII SKYRIUS

SANTYKIAI SU KITAIS DOKUMENTAIS

67 straipsnis

Šis reglamentas nepažeidžia nuostatų, reglamentuojančių jurisdikciją ir specialiose bylose priimtų teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo nuostatų, numatytų Bendrijos dokumentuose arba nacionaliniuose įstatymuose, suderintuose pagal tokius dokumentus.

68 straipsnis

1. Šis reglamentas tarp valstybių narių pakeičia Briuselio konvenciją, išskyrus jos taikymo srityje esančias valstybių narių teritorijas ir teritorijas, kurioms pagal Sutarties 299 straipsnį šis reglamentas netaikomas.
2. Kadangi šis reglamentas pakeičia valstybių narių sudarytą Briuselio konvenciją, bet kuri nuoroda į šią konvenciją laikoma nuoroda į šį reglamentą.

69 straipsnis

Pagal 66 straipsnio 2 dalį ir 70 straipsnį šis reglamentas tarp valstybių narių pakeičia šias dviejų ar daugiau šalių sudarytas konvencijas:

▼M9

- Belgijos ir Prancūzijos konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, arbitražo sprendimų ir autentiškų dokumentų galiojimo ir vykdymo, pasirašytą Paryžiuje 1899 m. liepos 8 d.,
- Belgijos ir Nyderlandų konvenciją dėl jurisdikcijos, bankroto ir teismo sprendimų, arbitražo sprendimų ir autentiškų dokumentų galiojimo ir vykdymo, pasirašytą Briuselyje 1925 m. kovo 28 d.,
- Prancūzijos ir Italijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo, pasirašytą Romoje 1930 m. birželio 3 d.,
- Jungtinės Karalystės ir Prancūzijos Respublikos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio vykdymo su Protokolu, pasirašytą Paryžiuje 1934 m. sausio 18 d.,
- Jungtinės Karalystės ir Belgijos Karalystės konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio vykdymo su Protokolu, pasirašytą 1934 m. gegužės 2 d.,
- Vokietijos ir Italijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Romoje 1936 m. kovo 9 d.,

▼ M9

- Belgijos ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų ir autentiškų dokumentų, susijusių su išlaikymo įsipareigojimais, abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1957 m. spalio 25 d.,
- Vokietijos ir Belgijos konvenciją dėl teismo sprendimų, arbitražo sprendimų ir autentiškų dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Bonoje 1958 m. birželio 30 d.,
- Nyderlandų ir Italijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Romoje 1959 m. balandžio 17 d.,
- Vokietijos ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų, taikaus ginčų sureguliuavimo ir autentiškų instrumentų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1959 m. birželio 6 d.,
- Belgijos ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų, arbitražo sprendimų ir autentiškų dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1959 m. birželio 16 d.,
- Jungtinės Karalystės ir Vokietijos Federacinės Respublikos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Bonoje 1960 m. liepos 14 d.,
- Jungtinės Karalystės ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1961 m. liepos 14 d., su keičiančiu Protokolu, pasirašytu Londone 1970 m. kovo 6 d.,
- Graikijos ir Vokietijos konvenciją dėl teismo sprendimų, susitarimų ir autentiškų instrumentų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Atėnuose 1961 m. lapkričio 4 d.,
- Belgijos ir Italijos konvenciją dėl teismo sprendimų ir kitų vykdytinių dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Romoje 1962 m. balandžio 6 d.,
- Nyderlandų ir Vokietijos konvenciją dėl teismo sprendimų ir kitų vykdytinių dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Hagoje 1962 m. rugpjūčio 30 d.,
- Nyderlandų ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų ir autentiškų instrumentų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Hagoje 1963 m. vasario 6 d.,
- Jungtinės Karalystės ir Italijos Respublikos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Romoje 1964 m. vasario 7 d., su keičiančiu Protokolu, pasirašytu Romoje 1970 m. liepos 14 d.,
- Prancūzijos ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų ir autentiškų instrumentų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1966 m. liepos 15 d.,

▼ **M9**

- Jungtinės Karalystės ir Nyderlandų Karalystės konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Hagoje 1967 m. lapkričio 17 d.,
- Ispanijos ir Prancūzijos konvenciją dėl teismo sprendimų ir arbitražo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Paryžiuje 1969 m. gegužės 28 d.,
- Liuksemburgo ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų ir autentiškų instrumentų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Liuksemburge 1971 m. liepos 29 d.,
- Italijos ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose, taikaus ginčų sureguliuavimo ir autentiškų dokumentų pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Romoje 1971 m. lapkričio 16 d.,
- Ispanijos ir Italijos konvenciją dėl teisinės pagalbos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Madride 1973 m. gegužės 22 d.,
- Suomijos, Islandijos, Norvegijos, Švedijos ir Danijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Kopenhagoje 1977 m. spalio 11 d.,
- Austrijos ir Švedijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Stokholme 1982 m. rugsėjo 16 d.,
- Ispanijos ir Vokietijos Federacinės Respublikos konvenciją dėl teismo sprendimų, taikaus ginčų sureguliuavimo ir vykdytinų autentiškų dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Bonoje 1983 m. lapkričio 14 d.,
- Austrijos ir Ispanijos konvenciją dėl teismo sprendimų, taikaus ginčų sureguliuavimo ir vykdytinų autentiškų dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1984 m. vasario 17 d.,
- Suomijos ir Austrijos konvenciją dėl teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1986 m. lapkričio 17 d.,
- Belgijos, Nyderlandų ir Liuksemburgo sutartį dėl jurisdikcijos, bankroto ir teismo sprendimų, arbitražo sprendimų ir autentiškų dokumentų galiojimo ir vykdymo, pasirašytą Briuselyje 1961 m. lapkričio 24 d., tiek, kiek ji galioja,
- Čekoslovakijos Respublikos ir Portugalijos konvenciją dėl teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Lisabonoje 1927 m. lapkričio 23 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos ir Portugalijos,
- Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Austrijos Respublikos konvenciją dėl tarpusavio teismo bendradarbiavimo, pasirašytą Vienoje 1954 m. gruodžio 16 d.,
- Lenkijos Liaudies Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Budapešte 1959 m. kovo 6 d.,

▼M9

- Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Graikijos Karalystės konvenciją dėl teismo sprendimų abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Atėnuose 1959 m. birželio 18 d.,
- Lenkijos Liaudies Respublikos ir Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Varšuvoje 1960 m. vasario 6 d., dabar galiojančią santykiams tarp Lenkijos ir Slovėnijos bei tarp Lenkijos ir Kroatijos,
- Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimą dėl arbitražo sprendimų komercinėse bylose abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Belgrade 1960 m. kovo 18 d.,
- Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimą dėl sprendimų bylose dėl išlaikymo abipusio pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Vienoje 1961 m. spalio 10 d.,
- Lenkijos ir Austrijos konvenciją dėl tarpusavio santykių civilinėse bylose ir dėl dokumentų, pasirašytą Vienoje 1963 m. gruodžio 11 d.,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos sutartį dėl teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose sureguliuavimo, pasirašytą Belgrade 1964 m. sausio 20 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Slovėnijos bei tarp Čekijos, Slovakijos ir Kroatijos,
- Lenkijos ir Prancūzijos konvenciją dėl taikytinos teisės, jurisdikcijos ir teismo sprendimų pripažinimo asmens ir šeimos teisės srityje, sudarytą Varšuvoje 1967 m. balandžio 5 d.,
- Jugoslavijos ir Prancūzijos vyriausybių konvencija dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Paryžiuje 1971 m. gegužės 18 d.,
- Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos ir Belgijos Karalystės konvenciją dėl teismo sprendimų bylose dėl išlaikymo pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Belgrade 1973 m. gruodžio 12 d.,
- Vengrijos ir Graikijos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Budapešte 1979 m. spalio 8 d.,
- Lenkijos ir Graikijos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Atėnuose 1979 m. spalio 24 d.,
- Vengrijos ir Prancūzijos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėje ir šeimos teisėje, sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose ir ekstradicijos, pasirašytą Budapešte 1980 m. liepos 31 d.,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Graikijos Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Atėnuose 1980 m. spalio 22 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Graikijos,

▼M9

- Kipro Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Nikosijoje 1981 m. lapkričio 30 d.,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Kipro Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Nikosijoje 1982 m. balandžio 23 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Kipro,
- Kipro Respublikos ir Graikijos Respublikos susitarimą dėl teisinio bendradarbiavimo civilinėse, šeimos, komercinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Nikosijoje 1984 m. kovo 5 d.,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos Vyriausybės ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės sutartį dėl teisinės pagalbos ir teismo sprendimų pripažinimo bei vykdymo civilinėse, šeimos ir komercinėse bylose, pasirašytą Paryžiuje 1984 m. gegužės 10 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Prancūzijos,
- Kipro Respublikos ir Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos susitarimą dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Nikosijoje 1984 m. rugsėjo 19 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Kipro ir Slovėnijos,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Italijos Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Prahoje 1985 m. gruodžio 6 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Italijos,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Ispanijos Karalystės sutartį dėl teisinės pagalbos, teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Madride 1987 m. gegužės 4 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Ispanijos,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Lenkijos Liaudies Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos, darbo ir baudžiamosiose bylose sureguliuavimo, pasirašytą Varšuvoje 1987 m. gruodžio 21 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Lenkijos,
- Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose sureguliuavimo, pasirašytą Bratislavoje 1989 m. kovo 28 d., vis dar galiojančią santykiams tarp Čekijos, Slovakijos ir Vengrijos,
- Lenkijos ir Italijos konvenciją dėl teisminės pagalbos ir teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą Varšuvoje 1989 m. balandžio 28 d.,
- Čekijos ir Slovakijos Respublikos sutartį dėl teisminių institucijų teikiamos teisinės pagalbos ir tam tikrų teisinių santykių civilinėse ir baudžiamosiose bylose sureguliuavimo, pasirašytą Prahoje 1992 m. spalio 29 d.,
- Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių, pasirašytą Taline 1992 m. lapkričio 11 d.,

▼ **M9**

- Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos, darbo ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Varšuvoje 1993 m. sausio 26 d.,
- Latvijos Respublikos ir Lenkijos Respublikos susitarimą dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos, darbo ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Rygoje 1994 m. vasario 23 d.,
- Kipro Respublikos ir Lenkijos Respublikos susitarimą dėl teisinio bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Nikosijoje 1996 m. lapkričio 14 d.,
- Estijos ir Lenkijos susitarimą dėl teisinės pagalbos teikimo ir teisinių santykių civilinėse, darbo ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą Taline 1998 m. lapkričio 27 d.,
- Bulgarijos ir Belgijos konvenciją dėl tam tikrų tam tikrų teisminių klausimų, pasirašytą 1930 m. liepos 2 d. Sofijoje,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos Vyriausybės ir Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos susitarimą dėl savitarpio teisinės pagalbos, pasirašytą 1956 m. kovo 23 d. Sofijoje, tebegaliojančią Bulgarijai ir Slovėnijai bei Bulgarijai ir Kroatijai,
- Rumunijos Liaudies Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1958 m. spalio 7 d. Bukarešte,
- Rumunijos Liaudies Respublikos ir Čekoslovakijos Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1958 m. spalio 25 d. Prahoje, tebegaliojančią Rumunijai ir Slovakijai,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Rumunijos Liaudies Respublikos susitarimą dėl teisinės pagalbos civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1958 m. gruodžio 3 d. Sofijoje,
- Rumunijos Liaudies Respublikos ir Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos, pasirašytą 1960 m. spalio 18 d. Belgrade, ir jos protokolą, tebegaliojančius Rumunijai ir Slovėnijai bei Rumunijai ir Kroatijai,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Lenkijos Liaudies Respublikos susitarimą dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1961 m. gruodžio 4 d. Varšuvoje,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Austrijos Respublikos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėje ir šeimos teisėje ir dokumentų galiojimo bei įteikimo ir prie jos pridėtą protokolą, pasirašytus 1965 m. lapkričio 17 d. Vienoje,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos susitarimą dėl teisinės pagalbos civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1966 m. gegužės 16 d. Sofijoje,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Graikijos Respublikos konvenciją dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose ir jos protokolą, pasirašytus 1972 m. spalio 19 d. Bukarešte,

▼ M9

- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Italijos Respublikos konvenciją dėl teisminės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1972 m. lapkričio 11 d. Bukarešte,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos konvenciją dėl teisminės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose, pasirašytą 1974 m. lapkričio 5 d. Paryžiuje,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Belgijos Karalystės konvenciją dėl teisminės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose, pasirašytą 1975 m. spalio 30 d. Bukarešte,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Graikijos Respublikos susitarimą dėl teisminės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1976 m. balandžio 10 d. Atėnuose,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos susitarimą dėl teisminės pagalbos ir santykių suregulavimo civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1976 m. lapkričio 25 d. Sofijoje,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės konvenciją dėl teisminės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose, pasirašytą 1978 m. birželio 15 d. Londone,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Belgijos Karalystės konvencijos dėl teisminės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose papildomą protokolą, pasirašytą 1979 m. spalio 30 d. Bukarešte,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Belgijos Karalystės konvenciją dėl sprendimų dėl išlaikymo įsipareigojimų pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą 1979 m. spalio 30 d. Bukarešte,
- Rumunijos Socialistinės Respublikos ir Belgijos Karalystės konvenciją dėl santuokos nutraukimo sprendimų pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą 1980 m. lapkričio 6 d. Bukarešte,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Kipro Respublikos susitarimą dėl teisminės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1983 m. balandžio 29 d. Nikosijoje,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos Vyriausybės ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės susitarimą dėl savitarpio teisminės pagalbos civilinėse bylose, pasirašytą 1989 m. sausio 18 d. Sofijoje,
- Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Italijos Respublikos susitarimą dėl teisminės pagalbos ir sprendimų civilinėse bylose vykdymo, pasirašytą 1990 m. gegužės 18 d. Romoje,
- Bulgarijos Respublikos ir Ispanijos Karalystės susitarimą dėl savitarpio teisminės pagalbos civilinėse bylose, pasirašytą 1993 m. gegužės 23 d. Sofijoje,
- Rumunijos ir Čekijos Respublikos sutartį dėl teisminės pagalbos civilinėse bylose, pasirašytą 1994 m. liepos 11 d. Bukarešte,

▼M9

- Rumunijos ir Ispanijos Karalystės konvenciją dėl jurisdikcijos, teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, pasirašytą 1997 m. lapkričio 17 d. Bukarešte,
- Rumunijos ir Ispanijos Karalystės konvenciją, papildančią Hagos konvenciją dėl civilinio proceso teisės (Haga, 1954 m. kovo 1 d.), pasirašytą 1997 m. lapkričio 17 d. Bukarešte,
- Rumunijos ir Lenkijos Respublikos sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse bylose, pasirašytą 1999 m. gegužės 15 d. Bukarešte,
- Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos susitarimą dėl savitarpio teisinės pagalbos, pasirašytą 1968 m. kovo 7 d. Belgrade, tebegaliojantį Kroatijai ir Vengrijai,
- Kroatijos Respublikos ir Slovėnijos Respublikos susitarimą dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašytą 1994 m. vasario 7 d. Zagrebe.

▼B*70 straipsnis*

1. 69 straipsnyje nurodyta sutartis ir konvencijos ir toliau galioja byloms, kurioms netaikomas šis reglamentas.
2. Jos ir toliau galioja priimtiems teismo sprendimams ir dokumentams, kurie yra formaliai parengti arba užregistruoti kaip autentiški dokumentai prieš įsigaliojant šiam reglamentui.

71 straipsnis

1. Šis reglamentas nedaro poveikio jokioms konvencijoms, kuriose dalyvauja valstybės narės ir kurios konkrečiose bylose reglamentuoja jurisdikciją arba teismo sprendimų pripažinimą ir vykdymą.
2. Siekiant vienodai aiškinti šio straipsnio 1 dalį, ji turi būti taikoma taip:
 - a) pagal šį reglamentą valstybės narės, kuri dalyvauja konvencijoje dėl konkrečios bylos, teismui nedraudžiama priimti jurisdikcijos pagal minėtą konvenciją, netgi jei atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje, kuri toje konvencijoje nedalyvauja. Bet kuriuo atveju, teismas, nagrinėjantis ieškininį pareiškimą, taiko šio reglamento 26 straipsnį;
 - b) konvencijoje dėl konkrečios bylos numatytą jurisdikciją valstybėje narėje vykdančio teismo priimti sprendimai kitose valstybėse narėse pripažįstami ir vykdomi pagal šį reglamentą.

Turi būti taikomos konvencijoje dėl konkrečios bylos, kurioje dalyvauja kilmės valstybė narė ir valstybė narė, į kurią kreipiamasi, nustatytos teismo sprendimų pripažinimo arba vykdymo sąlygos. Bet kuriuo atveju gali būti taikomos šio reglamento nuostatos, kurios yra susijusios su teismo sprendimų pripažinimo arba vykdymo tvarka.

▼B*72 straipsnis*

Šis reglamentas nedaro poveikio susitarimams, pagal kuriuos valstybės narės, prieš įsigaliojant šiam reglamentui, Briuselio konvencijos 59 straipsnyje nustatyta tvarka išipareigojo nepripažinti teismo sprendimų, ypač priimtų kitose minėtą konvenciją pasirašiusiose valstybėse, prieš atsakovus, kurių nuolatinė gyvenamoji arba gyvenamoji vieta yra trečiojoje šalyje, kurioje pirmiau nurodytos konvencijos 4 straipsnyje nurodytais atvejais teismo sprendimas gali būti pagrįstas tik tos pačios konvencijos 3 straipsnio antroje dalyje nustatyta jurisdikcija.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

73 straipsnis

Ne vėliau kaip po penkerių metų nuo šio reglamento įsigaliojimo, Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui Komisija pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą. Prireikus prie ataskaitos pridedami pasiūlymai dėl šio reglamento pakeitimų.

74 straipsnis

1. Valstybės narės perduoda Komisijai tekstus, iš dalies keičiančius I–IV prieduose pateiktus sąrašus. Komisija atitinkamai pakeičia reikiamus priedus.

▼M5

2. Formų, kurių pavyzdžiai pateikti V ir VI prieduose, atnaujinimą arba patikslinimą tvirtina Komisija. Šios priemonės, skirtos neesminėms šio reglamento nuostatomis iš dalies keisti, tvirtinamos pagal 75 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

75 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

▼B*76 straipsnis*

Šis reglamentas įsigalioja 2002 m. kovo 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse pagal Europos bendrijos steigimo sutartį.

▼ **M11***I PRIEDAS***3 straipsnio 2 dalyje ir 4 straipsnio 2 dalyje nurodytos jurisdikcijos taisyklės**

- Bulgarijoje: Tarptautinės privatinės teisės kodekso 4 straipsnio 1 dalies 2 punktas,
- Čekijoje: Įstatymas Nr. 91/2012 dėl tarptautinės privatinės teisės, visų pirma jo 6 straipsnis,
- Danijoje: Teisingumo vykdymo įstatymo (*lov om rettens pleje*) 246 straipsnio 2 ir 3 dalys,
- Vokietijoje: Civilinio proceso kodekso (*Zivilprozeßordnung*) 23 straipsnis,
- Estijoje: Civilinio proceso kodekso (*Tsiviilkohtumenetluse seadustik*) 86 straipsnis (jurisdikcija pagal turto buvimo vietą), jeigu reikalavimas nesusijęs su tuo asmens turtu, Civilinio proceso kodekso 100 straipsnis (reikalavimas dėl standartinių sąlygų taikymo pabaigos), jeigu ieškinys turi būti teikiamas teismui, kurio teritorinėje jurisdikcijoje buvo taikyta standartinė sąlyga,
- Graikijoje: Civilinio proceso kodekso (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*) 40 straipsnis,
- Prancūzijoje: Civilinio kodekso (*Code civil*) 14 ir 15 straipsniai,
- Kroatijoje: Įstatymo dėl įstatymų kolizijos su kitų šalių nuostatomis sprendimo tam tikrų rūšių santykiuose 54 straipsnis,
- Airijoje: taisyklės, pagal kurias jurisdikcija gali būti nustatoma remiantis bylos iškėlimo dokumentu, įteiktu atsakovui jo laikino buvimo Airijoje metu,
- Italijoje: 1995 m. gegužės 31 d. Įstatymo Nr. 218 3 ir 4 straipsniai,
- Kipre: 1960 m. Teismų įstatymo Nr. 14 su pakeitimais 21 straipsnio 2 punktas,
- Latvijoje: Civilinio proceso įstatymo (*Civilprocesa likums*) 27 straipsnis ir 28 straipsnio 3, 5, 6 ir 9 dalys,
- Lietuvoje: Civilinio proceso kodekso 783 straipsnio 3 dalis, 787 straipsnis ir 789 straipsnio 3 dalis,
- Liuksemburge: Civilinio kodekso (*Code civil*) 14 ir 15 straipsniai,
- Vengrijoje: 1979 m. Įstatyminio dekreto Nr. 13 dėl tarptautinės privatinės teisės 57 straipsnis (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*),
- Maltoje: Organizacinio ir civilinio proceso kodekso 12 skyriaus (*Kodiċi ta' Organizazzjoni u Proċedura Ċivili – Kap. 12*) 742, 743 ir 744 straipsniai ir Komercinio kodekso 13 skyriaus (*Kodiċi tal-kummerċ – Kap. 13*) 549 straipsnis,
- Austrijoje: Teismų jurisdikcijos įstatymo (*Jurisdiktionsnorm*) 99 straipsnis,
- Lenkijoje: Civilinio proceso kodekso (*Kodeks postępowania cywilnego*) 1103⁷ straipsnio 4 punktas ir 1110 straipsnis, jeigu šiuo straipsniu jurisdikcija nustatoma išimtinai pagal vieną šių kriterijų: pareiškėjas yra Lenkijos pilietis arba jo gyvenamoji vieta, nuolatinė gyvenamoji vieta ar registruota buveinė yra Lenkijoje,

▼ **M11**

- Portugalijoje: Civilinio proceso kodekso (*Código de Processo Civil*) 63 straipsnio 1 dalis, jeigu pagal ją galima pagrįsti išimtinę jurisdikciją – pavyzdžiui, vietos, kurioje yra filialas, atstovybė ar kitas padalinys (jeigu jie yra Portugalijoje), teismų jurisdikciją, kai atsakovė yra centrinė administracija (jeigu ji yra užsienio valstybėje) – ir Darbo proceso kodekso (*Código de Processo de Trabalho*) 10 straipsnis, jeigu pagal jį galima pagrįsti išimtinę jurisdikciją – pavyzdžiui, ieškovo nuolatinės gyvenamosios vietos teismų jurisdikciją su individualiomis darbo sutartimis susijusiose bylose, kurias darbuotojas iškėlė darbdaviui,
- Rumunijoje: Įstatymo Nr. 134/2010 dėl civilinio proceso kodekso VII knygos „Tarptautinis civilinis procesas“ I antraštinės dalies „Rumunijos teismų tarptautinė jurisdikcija“ 1065–1081 straipsniai,
- Slovėnijoje: Tarptautinės privatinės teisės ir proceso įstatymo (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) 48 straipsnio 2 dalis kartu su Civilinio proceso įstatymo (*Zakon o pravdnem postopku*) 47 straipsnio 2 dalimi ir Tarptautinės privatinės teisės ir proceso įstatymo (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) 58 straipsnis kartu su Civilinio proceso įstatymo (*Zakon o pravdnem postopku*) 59 straipsniu,
- Slovakijoje: Įstatymo Nr. 97/1963 dėl tarptautinės privatinės teisės ir su ja susijusių proceso taisyklių 37–37 e straipsniai,
- Suomijoje: Teismo proceso kodekso (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*) 10 skyriaus 18 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai,
- Švedijoje: Teismo proceso kodekso (*rättegångsbalken*) 10 skyriaus 3 skirsnio pirmos dalies pirmas sakiny,
- Jungtinėje Karalystėje: taisyklės, pagal kurias jurisdikciją galima nustatyti remiantis:
 - (a) dokumento, kuriuo pradedama byla, įteikimu atsakovui jam laikinai esant Jungtinėje Karalystėje arba
 - (b) Jungtinėje Karalystėje esančia atsakovui priklausančia nuosavybe arba
 - (c) Jungtinėje Karalystėje esančia ieškovo areštuota nuosavybe.

▼ **M11***II PRIEDAS*

Teismai arba kompetentingos institucijos, kurioms gali būti pateiktas 39 straipsnyje nurodytas prašymas, yra:

- Belgijoje: *tribunal de première instance, rechtbank van eereeste aanleg* arba *erstinstanzliches Gericht*,
- Bulgarijoje: *окръжен съд*,
- Čekijoje: *okresní soudy*,
- Danijoje: *byret*,
- Vokietijoje:
 - (a) *Landgericht* teismo kolegijai pirmininkaujantis teisėjas,
 - (b) notaras, dalyvaujantis skelbiant autentišką dokumentą vykdytinu,
- Estijoje: *maakohus* (apygardos teismas),
- Graikijoje: *Μονομελές Πρωτοδικείο*,
- Ispanijoje: *Juzgado de Primera Instancia*,
- Prancūzijoje:
 - (a) *greffier en chef du tribunal de grande instance*,
 - (b) *président de la chambre départementale des notaires*, kai nagrinėjami prašymai dėl autentiško notarinio dokumento pripažinimo vykdytinu,
- Kroatijoje: *općinski sudovi* civilinėse bylose, *Općinski građanski sud u Zagrebu* ir *trgovački sudovi* komercinėse bylose,
- Airijoje: *High Court*,
- Italijoje: *corte d'appello*,
- Kipre: *Επαρχιακό Δικαστήριο* arba, sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Οικογενειακό Δικαστήριο*,
- Latvijoje: *rajona (pilsētas) tiesa*,
- Lietuvoje: Lietuvos apeliacinis teismas,
- Liuksemburge: *tribunal d'arrondissement* pirmininkaujantis teisėjas,
- Vengrijoje: *törvényszék székhelyén működő járásbíróság*, o Budapešte – *Budai Központi Kerületi Bíróság*,
- Maltoje: *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili* arba *Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-gurisdizzjoni superjuri tagħha* arba, sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Reġistratur tal-Qorti*, prašymą pateikiant *Ministru responsabbli għall-Gustizzja*,
- Nyderlanduose: *voorzieningenrechter van de rechtbank*,
- Austrijoje: *Bezirksgericht*,
- Lenkijoje: *sąd okręgowy*,
- Portugalijoje: *Tribunal de Comarca*,

▼ M11

- Rumunijoje: *Tribunal*,
- Slovėnijoje: *okrožno sodišče*,
- Slovakijoje: *okresný súd*,
- Suomijoje: *käräjäoikeus/tingsrätt*,
- Švedijoje: *Svea hovrätt*,
- Jungtinėje Karalystėje:
 - (a) Anglijoje ir Velse: *High Court of Justice* arba, kai teismas turi priimti sprendimą dėl išlaikymo, *Magistrates' Court*, kuriam bylą perduoda *Secretary of State*,
 - (b) Škotijoje: *Court of Session* arba, sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Sheriff Court*, prašymą pateikiant *Scottish Ministers*,
 - (c) Šiaurės Airijoje: *High Court of Justice* arba, sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Magistrates' Court*, prašymą pateikiant *Department of Justice*,
 - (d) Gibraltare: *Supreme Court of Gibraltar* arba, kai teismas turi priimti sprendimą dėl išlaikymo, *Magistrates' Court*, kuriam bylą perduoda *Attorney General of Gibraltar*.

▼ **M11***III PRIEDAS*

Teismai, kuriems galima pateikti 43 straipsnio 2 dalyje nurodytus skundus, yra:

— Belgijoje:

(a) atsakovo skundams – *tribunal de première instance* arba *rechtbank van eereeste aanleg* arba *erstinstanzliches Greicht*,

(b) ieškovo skundams – *Cour d'appel* arba *hof van beroep*,

— Bulgarijoje: *Апелативен съд – София*,

— Čekijoje: *okresní soudy*,

— Danijoje: *landsret*,

— Vokietijoje: *Oberlandesgericht*,

— Estijoje: *ringkonnakohus*,

— Graikijoje: *Εφετείο*,

— Ispanijoje: *Juzgado de Primera Instancia*, priėmęs skundžiamą sprendimą, skundą svarsto *Audiencia Provincial*,

— Prancūzijoje:

(a) *cour d'appel* dėl sprendimų, kuriais leidžiama teikti prašymą,

(b) *tribunal de grande instance* pirmininkaujantis teisėjas dėl sprendimų, kuriais prašymas atmetams,

— Kroatijoje: *županijski sud* per *općinski sud* civilinėse bylose ir *Visoki trgovački sud Republike Hrvatske* per *trgovački sud* komercinėse bylose,

— Airijoje: *High Court*,

— Italijoje: *corte d'appello*,

— Kipre: *Επαρχιακό Δικαστήριο* arba, sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Οικογενειακό Δικαστήριο*,

— Latvijoje: *apgabaltiesa* per *rajona (pilsētas) tiesa*,

— Lietuvoje: Lietuvos apeliacinis teismas,

— Liuksemburge: *Cour supérieure de Justice* kaip apeliacinis civilinių bylų teismas,

— Vengrijoje: törvényszék székhelyén működő járásbíróság (Budapešte – Budai Központi Kerületi Bíróság); skundus nagrinėja törvényszék (Budapešte – Fővárosi Törvényszék),

— Maltoje: *Qorti tal-Appell* pagal apeliacinių skundų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, nustatytą *Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili – Kap. 12*, arba, *ċitazzjoni* sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex fil-gurisdizzjoni superjuri tagħha*,

— Nyderlanduose: *rechtbank*,

— Austrijoje: *Landesgericht*, skundą pateikiant per *Bezirksgericht*,

— Lenkijoje: *sąd apelacyjny*, skundą pateikiant per *sąd okręgowy*,

▼ M11

- Portugalijoje kompetentingas teismas yra *Tribunal da Relação*. Laikantis galiojančių nacionalinės teisės nuostatų, skundai turi būti pateikiami paduodant paraišką teismui, priėmusiam skundžiamą sprendimą,
- Rumunijoje: *Curte de Apel*,
- Slovėnijoje: *okrožno sodišče*,
- Slovakijoje: apeliacinis teismas, prašymą pateikiant ginčijamą sprendimą priėmusiam apylinkės teismui,
- Suomijoje: *hovioikeus/hovrätt*,
- Švedijoje: *Svea hovrätt*,
- Jungtinėje Karalystėje:
 - (a) Anglijoje ir Velse: *High Court of Justice* arba, sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Magistrates' Court*,
 - (b) Škotijoje: *Court of Session* arba, kai teismas turi priimti sprendimą dėl išlaikymo, *Sheriff Court*,
 - (c) Šiaurės Airijoje: *High Court of Justice* arba, kai teismas turi priimti sprendimą dėl išlaikymo, *Magistrates' Court*,
 - (d) Gibraltare: *Supreme Court of Gibraltar* arba, sprendimo dėl išlaikymo atveju, *Magistrates' Court*.

▼ **M11***IV PRIEDAS*

Skundai, kuriuos galima pateikti pagal 44 straipsnį, yra:

- Belgijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Liuksemburge ir Nyderlanduose: kasacinis skundas,
- Bulgarijoje: *обжалване пред Върховния касационен съд*,
- Čekijoje: peržiūrėjimas apeliacine tvarka (*dovolání*), skundas dėl bylos atnaujinimo (*žaloba na obnovu řízení*) ir skundas dėl panaikinimo (*žaloba pro zmatečnost*),
- Danijoje: skundas *højesteret*, pateikiamas gavus *Procesbevillingsnævnet* leidimą,
- Vokietijoje: *Rechtsbeschwerde*,
- Estijoje: *kassatsioonkaebus*,
- Kroatijoje: apeliacinis skundas *Vrhovni sud Republike Hrvatske*,
- Airijoje: skundas teisės klausimu Aukščiausiam Teismui,
- Kipre: skundas Aukščiausiam Teismui,
- Latvijoje: kasacinis skundas *Augstākās tiesas Senātā* per *apgabaltiesā*,
- Lietuvoje: kasacinis skundas Lietuvos Aukščiausiam Teismui,
- Vengrijoje: *felülvizsgálati kérelem*,
- Maltoje: sprendimas nebegali būti skundžiamas jokiam teismui; sprendimo dėl išlaikymo atveju – *Qorti tal-Appell*, laikantis *kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili – Kap.12* nustatytos apskundimo tvarkos,
- Austrijoje: *Revisionsrekurs*,
- Lenkijoje: *skarga kasacyjna*,
- Portugalijoje: skundas teisės klausimu,
- Rumunijoje: *recursul*,
- Slovėnijoje: skundas *Vrhovno sodišče Republike Slovenije*,
- Slovakijoje: *dovolanie*,
- Suomijoje: skundas *korkein oikeus/högsta domstolen*,
- Švedijoje: skundas *Högsta domstolen*,
- Jungtinėje Karalystėje prašymas dėl galutinio teismo sprendimo peržiūrėjimo teisės klausimu (*single further appeal on a point of law*).

▼B*V PRIEDAS***Reglamento 54 ir 58 straipsniuose nurodytas pažymėjimas dėl teismo sprendimų ir susitarimų**

(lietuviškai, lituanien, Lithuanian, litauisch,...)

1. Kilmės valstybė narė
2. Teismas arba kompetentinga institucija, išduodantys pažymėjimą
 - 2.1. Pavadinimas
 - 2.2. Adresas
 - 2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas
3. Teismas, kuris priėmė sprendimą/patvirtino susitarimą (*)
 - 3.1. Teismo rūšis
 - 3.2. Teismo vieta
4. Teismo sprendimas/susitarimas (*)
 - 4.1. Data
 - 4.2. Numeris
 - 4.3. Teismo sprendimo/susitarimo šalys (*)
 - 4.3.1. Ieškovo (-ų) pavardė (-ės)/pavadinimas (-ai)
 - 4.3.2. Atsakovo (-ų) pavardė (-ės)/pavadinimas (-ai)
 - 4.3.3. Kitos (-ų) šalies (-ių) pavardė (-ės)/pavadinimas (-ai)

▼C1

- 4.4. Bylos iškėlimo dokumento įteikimo data, jei teismo sprendimas buvo priimtas atsakovui nedalyvaujant procese

▼B

- 4.5. Teismo sprendimo/susitarimo (*) tekstas, pateikiamas kaip šio pažymėjimo priedas
5. Šalių, kurioms buvo suteikta teisinė pagalba, pavadinimai

Teismo sprendimas/susitarimas (*) yra vykdytini kilmės valstybėje narėje (reglamento 38 ir 58 straipsniai) prieš:

Pavardė/pavadinimas:

Priimta....., data

Parašas ir (arba) antspaudas

(*) Tai, kas nereikalinga, išbraukti.

VI PRIEDAS

Reglamento 57 straipsnio 4 dalyje nurodytas pažymėjimas dėl autentiškų dokumentų

(lietuviškai, liuanien, Lithuanian, litauisch, ...)

1. Kilmės valstybė narė
2. Kompetentinga institucija, išduodanti pažymėjimą
 - 2.1. Pavadinimas
 - 2.2. Adresas
 - 2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas
3. Institucija, kuri patvirtino dokumentą
 - 3.1. Institucija, dalyvaujanti autentiško dokumento parengime (prireikus)
 - 3.1.1. Institucijos pavadinimas ir paskirtis
 - 3.1.2. Institucijos vieta
 - 3.2. Institucija, kuri užregistravo autentišką dokumentą (prireikus)
 - 3.2.1. Institucijos rūšis
 - 3.2.2. Institucijos vieta
4. Autentiškas dokumentas
 - 4.1. Dokumento apibūdinimas
 - 4.2. Data
 - 4.2.1. Dokumento parengimo
 - 4.2.2. Dokumento užregistravimo (jeigu skirtinga)
 - 4.3. Numeris
 - 4.4. Dokumentą sudariusios šalys
 - 4.4.1. Kreditoriaus pavadinimas
 - 4.4.2. Skolininko pavadinimas
5. Vykdytinios prievolės tekstas, pridedamas prie šio pažymėjimo

Autentiškas dokumentas yra vykdytinas skolininko atžvilgiu kilmės valstybėje narėje (reglamento 57 straipsnio 1 dalis)

Priimta, data

Parašas ir (arba) antspaudas